

Інститут держави і права ім. В. М. Корецького
Національної академії наук України

**ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО
УКРАЇНИ**
Академічний курс

У двох томах
Том 2
Особлива частина
Підручник

За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора,
академіка Академії правових наук України,
Заслуженого діяча науки і техніки
Я. М. Шевченко
Затверджено Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів юридичних спеціальностей
вищих навчальних закладів

Київ
Видавничий Дім «Ін Юре»
2004

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ

УДК 347.1
ББК Х623.1
Ц57

*Гриф надано Міністерством освіти і науки України
(лист № 1/11-1896 від 15 травня 2003 р.)
Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України
18 березня 2003 р. (протокол № 4)*

Відповідальний редактор:

Я. М. Шевченко — академік Академії правових наук України

Авторський колектив:

Бабаскін А. Ю., кандидат юридичних наук — глави 10; 20; 21

Бошицький Ю. Л., кандидат юридичних наук — глави 12 (§ 3); 22; 23

Венецька М. В., кандидат юридичних наук — глави 8; 11; 12 (§ 1, 2)

Єрмоєнко Г. В., кандидат юридичних наук — глави 29; 30; 37; 39

Кучеренко І. М., кандидат юридичних наук — глави 1; 2; 3; 7; 9

Молявко О. М. — глави 13; 14; 18; 40

Морозова С. Є. — глави 26; 27; 28

Никифорак В. М., кандидат юридичних наук — глава 16

Севрюкова І. Ф., кандидат юридичних наук — глави 4 (у співавторстві з Шевченко Я. М.); 17; 19; 24; 25

Стефанчук Р. О., кандидат юридичних наук — глави 15; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 38

Труба В. І., кандидат юридичних наук — глави 5; 6

Шевченко Я. М., доктор юридичних наук, професор — передмова, глава 4 (у співавторстві з Севрюковою І. Ф.)

Упорядник:

С. Є. Морозова — науковий співробітник Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

Рецензенти:

Н. С. Кузнєцова, доктор юридичних наук, професор

В. І. Кисіль, доктор юридичних наук, професор

В. І. Семчик, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАН України

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ: Академічний курс: Підруч.: У двох томах / За заг. ред. Я. М. Шевченко. — Т. 2. Особлива частина. — К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. — 408 с.
ISBN 966-313-008-3

Підручник підготовлений на основі нового цивільного законодавства України, зокрема нового Цивільного кодексу України.

Другий том присвячений окремим видам зобов'язань, до яких належать: договір купівлі-продажу, договір міни, договір дарування, договір ренти, договір довічного утримання (догляду), договір найму (оренди), договір лізингу, договір найму (оренди) житла, договір позички, договір підряду, договір про надання послуг, договір перевезення та транспортного експедирування, договір зберігання, договір страхування, договір доручення, договір комісії, договір управління майном, договори позики, кредиту, банківського вкладу, зобов'язання щодо здійснення фінансових послуг, договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, договір комерційної концесії (франчайзинг), зобов'язання щодо спільної діяльності, договір простого товариства, зобов'язання з односторонніх дій, позадоговірні зобов'язання (деліктні зобов'язання з і зобов'язання з набуття, збереження майна без достатньої правової підстави).

Оскільки до договорів поставки, контрактації сільськогосподарської продукції і постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу згідно з ЦК України застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, а особливості регулювання визначаються окремими законами, ці договори розглядаються лише у світлі загальних положень про вказані договори, що встановлені ЦК України.

Для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів.

ББК Х623.1

ISBN 966-313-008-3

© Колектив авторів, 2003
© Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре»,
2004

ПЕРЕДМОВА

Другий том даного підручника створено на основі аналізу нового цивільного законодавства, зокрема нового Цивільного кодексу України, і теоретичних положень науки цивільного права.

У ньому висвітлено окремі інститути зобов'язального права, такі як купівля-продаж, міна, дарування, довічне утримання (догляд), лізинг, позичка, підряд, послуги, перевезення, зберігання, страхування, доручення, комісія, управління майном, позика, кредит, банківський вклад, банківський рахунок, факторинг, зобов'язання за розрахунками, договір комерційної концесії, види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, зобов'язання з односторонніх дій, позадоговірні зобов'язання (деліктні та зобов'язання із набуття, збереження майна без достатньої правової підстави).

Оскільки до договорів поставки, контрактації сільськогосподарської продукції і постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу відповідно до ЦК України застосовуються лише загальні положення — головним чином про купівлю-продаж, їх розгляд було здійснено відповідно до викладених загальних положень про ці договори ЦК України.

Обидва томи підручника пов'язані системою цивільно-правових інститутів, проте в другому томі наголос робиться на особливостях зобов'язального права, що проявляються в окремих інститутах, правовому регулюванні окремих зобов'язальних інститутів, принципах цивільного права, таких як рівність сторін у цивільно-правових відносинах, диспозитивність як найповніша реалізація прав та інтересів усіх учасників цивільних правовідносин, свобода договору.

Автори у своїх підходах до висвітлення проблем цивільного права виходили з приватноправових засад, що є втіленням сучасних поглядів і концепцій розвитку цивільного права.

Нове цивільне право України стає основним регулятором товарно-грошових відносин, тому вивчення його з урахуванням нового Цивільного кодексу України, принципів і засад приватного права стане ефективним засобом формування юристів нової формації.

